

NU NAAR NEPAL

OP 25 APRIL VOND IN NEPAL EEN KRACHTIGE AARDBEVING PLAATS, ENKELE WEKEN LATER GEVOLGD DOOR EEN TWEEDE. IN TOTAAL WERDEN 8 VAN DE 30 MILJOEN NEPALEZEN GETROFFEN.

HOE WE DUURZAAM KUNNEN HELPEN AAN HERSTEL VAN HET LAND? DOOR ERHEEN TE GAAN, ZEGGEN DE NEPAL-DESKUNDIGEN **ROBERT ECKHARDT, KATJA STAARTJES EN MENNO BOERMANS**, DE MOOIESTE WANDELGEBIEDEN ZIJN GOED BEGAANBAAR.

HATJA STAARTJES liep de Great Himalaya Trail en ondersteunt een Nepalees gezin. 'Ik houd van Nepal! Van de grootsheid van de bergen en de gastvrijheid van de bevolking.' Katja bereikte in 1999 als eerste Nederlandse vrouw de top van de Mount Everest en is door de Nepalese overheid benoemd tot een van de zeventien Goodwill Ambassadors van het land.

WAT HERINNER JE VAN DE RAMPDAG?

Op het moment van de ramp, 25 april 11:56 uur, waren mijn man, Henk Wesselius, en ik 25 kilometer noordelijk van Kathmandu, op een bergrug van 2200 meter hoogte in het gebied Helambu. We zaten op de binnenvaart van een afgelegen lodge. Het gebouw tje stortte gedeeltelijk in, het gezin en wijzelf bleven ongedeerd. Alle huizen in de omgeving waren volledig verwoest; wij hebben een engel op onze schouder gehad.

WELKE WANDELGEBIEDEN ZIJN HET ZWAARST GETROFFEN?

De verwoestingen hebben vooral plaatsgevonden in het centrale noordelijke bergge-

Op zijn vele tochten door Nepal raakte **FOTOGRAAF ROBERT ECKHARDT** in de ban van de Himalaya. In zijn nieuwste fotoboek, *People of Nepal*, spat zijn liefde voor land en volk van de pagina's. Zijn tip: combineer een trekking met een gewone reis en slaap bij de mensen thuis.

HOE IS DIE HECHTE BAND MET NEPAL ONTSTAAN?

Toen ik werd geboren was de Mount Everest nog niet beklommen, maar tijdens mijn jeugd werden alle grote toppen in de Himalaya veroverd. Ik verslond de expeditieverlagen daarover en wilde per se naar Nepal. Dat lukte, in 1972 was ik het jongste lid van de Nederlandse Himalaya-expeditie. Talloze keren keerde ik terug naar Nepal, vaak met mijn vrouw Noes Lautier. In 1995 stond ik als eerste Nederlander op de top van de Ama Dablam (6856 m), de mooiste berg van de Himalaya. Vanaf 2001 maak ik de tochten met onze vriend en sirdar Ram Kumar Rai. Zonder hem was ik nooit zoveel te weten gekomen over de mensen die in mijn boek staan.

WAAR HOORDE JE VAN DE RAMP?

Thuis in Nederland. Ik was in februari nog in Nepal, om de laatste foto's voor mijn boek *People of Nepal* te maken. Direct na de ramp besloot ik een hoofdstuk over de aardbevingen toe te voegen.

bied van de Himalaya. De meest getroffen wandel- en klimgebieden zijn Langtang, Manaslu, Ganesh, Helambu en Rolwaling. Langtang is dit najaar niet toegankelijk. Check voor de andere vier gebieden vlak voor vertrek de situatie. Waarschijnlijk is een trek mogelijk, maar flexibiliteit qua onderdak, eventueel een tent, is gewenst. Het Everest-gebied heeft beperkte schade opgelopen, maar paden en lodges zijn voldoende hersteld. Niet tot nauwelijks geraakt zijn Far West, Dolpo, Mustang, Dhaulagiri, Annapurna, Makalu en Kangchenjunga.

HOE VERLOOPT DE HULPVERLENING?

Er is 24,4 miljoen euro opgehaald via giro 555. Ruim acht van de dertig miljoen Nepalezen zijn geraakt door de aardbeving. Nu, vijf maanden later, hebben nog steeds 2,5 miljoen mensen hulp nodig in de vorm van onderdak, schoon water, voedsel, medische zorg. Helaas bemoeilijkt de moesson de hulp-operatie aanzienlijk, wegen zijn deels onbegaanbaar geworden. De 400 miljoen dollar die wereldwijd zijn ingezameld zijn bij lange na niet voldoende. Er wordt ge-

HOE MAKEN JE NEPALESE VRIENDEN HET?

Niemand is gewond geraakt of overleden, voor zover wij hebben kunnen achterhalen. Maar het leed en de schade zijn groot. Na de eerste aardbeving van 25 april belde Kumar. Het ging gelukkig goed met hem en de zijnen. Hij was op het moment van de ramp in zijn dorp, Solu Khumbu, ten oosten van Kathmandu. Daar stond 80% van de huizen nog rechtop. Maar zijn onderkomen in Patan, vlakbij Kathmandu, is verdwenen. Bij de tweede aardbeving, in mei, ging Kumars huis 'cracked down' en moet hij het helemaal opnieuw opbouwen.

HOE HELPEN WE VOLGENS JOU HET LAND VOORUIT?

Door erheen te gaan. Combineer een trekking met een 'gewone' reis door Nepal, het is ook cultureel zo'n interessant land. Je helpt de Nepalezen door bij hen thuis te overnachten, zogenaamde homestays. In gebieden waar geen homestays of lodges zijn, moet je een 'volledige tententrektocht' maken, een 'full trek' met een keukenploeg en dragers. Dat kost wat meer, maar de Nepalezen hebben nu echt steun nodig. Hun overleven is nauw verbonden met het aantal trekkers dat van hun diensten gebruik maakt. Je geld komt direct bij de bevolking terecht. Tot slot: neem een paar waardevolle dingen mee die je niet meer draagt of gebruikt, om weg te geven.

sproken over een benodigd bedrag van 5 miljard.

DUS HULP BLIJFT DRINGEND NODIG?

Als de hulp gestaakt wordt, zal Nepal verder afglijden op de ladder van armoede; nu is het al een van de armste landen ter wereld, 25% van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Het toerisme is op het moment teruggevallen naar min of meer nul. Normaal leverde deze sector 8% van het bruto nationaal product en een werkgelegenheid van 500.000 banen. Kortom, zo'n 2 miljoen mensen leefden ervan. Het is van het grootste belang dat de 650.000 jaarlijkse toeristen weer terugkeren naar dit prachtige Himalaya-land.

HOE ZIE JIJ DE TOEKOMST VOOR NEPAL?

De Nepalezen zijn sterk. Zelfs in de grootste ellende kijken ze naar kleine lichtpuntjes. Het te boven komen van deze aardbeving zal een lange adem vragen. Wil je bijdragen, reis dan naar Nepal af, dan help je het land het meest!

'Het spectaculaire landschap, de machtige bergen, de aardige mensen: het is bijna niet mogelijk dat je in Nepal een negatieve reiservaring hebt', zegt **FOTOGRAAF MENNO BOERMANS**. Hij liep de Khumbu-Gokyo-trek en het Manaslu-circuit en sinds enkele jaren leidt hij Sherpa's op tot bergreder.

WAAR WAS JE OP HET MOMENT VAN DE RAMP?

Ik gaf in Wallis een cursus EHBO en Bergredding voor de Expeditie Academie van de NKVB, toen de eerste berichten over de aardbeving binnendruppelden. We hebben in de groep - allemaal Nepalfans - het nieuws op de voet gevolgd.

JE BENT OOK ALS BERGREDDER BETROKKEN BIJ NEPAL?

Klopt, zowel in Zwitserland als in Alaska worden Nepalezen opgeleid tot bergredders. Op de Mount McKinley in Alaska maak ik in de zomer deel uit van Denali Rescue, het reddingsteam dat op de hoogste berg van Noord-Amerika in actie komt. We zijn in die periode continu op de berg en goed geacclimatiseerd om reddingen boven de 6000 meter uit te voeren. Ons team rukt uit, stelt bij de patiënt een diagnose, start ter plekke de medische behandeling en transporteert de patiënt naar ons kamp op 4200 meter. Ieder seizoen wordt een aantal Sherpa's uitgenodigd om mee te draaien.

WAT HEBBEN ZE DAARAAN?

Ook op de hoge bergen van Nepal, bijvoorbeeld Mount Everest, kunnen ze de geleerde technieken toepassen. De meeste Sherpa's zijn sterk en weten perfect hoe ze een berg moeten beklimmen, maar als er iets

misgaat weten ze veelal niet hoe ze medische hulp moeten verlenen of een gewonde efficiënt van de berg moeten krijgen. Na de stage in Alaska kunnen ze dit wel.

ZIJN ZE OOK ACTIEF GEWEEST NA DE AARDBEVING?

Gelukkig zijn al 'onze' Sherpa's ongedeerd gebleven. Zodoende konden ze direct aan de slag in hun dorpen in de Khumbu-vallei. Gewonden zijn verzorgd, slachtoffers zijn naar eerstehulpverleners getransporteerd en ook waren ze de spil bij de logistiek van hulpgoederen.

JE NOEMDE OOK ZWITSERLAND?

Reddingsdienst Air Zermatt traint Nepalese piloten in het snel en efficiënt uitvoeren van helikopter-reddingsacties, zoals longline-reddingen, waarbij middels een lijn onder de helikopter een reddingswerker wordt afgezet of een slachtoffer opgepikt. Tot vijf jaar geleden was in Nepal zo'n redding van een moeilijk te bereiken plek ondenkbaar. Dankzij de training van Air Zermatt zijn al honderden levens gespaard.

ZIJN NA DE AARDBEVING HELIKOPTERS INGEZET?

Omdat veel wegen waren weggespoeld bleven tientallen dorpen verstoken van hulp. Het waren de 'bergredders' die met hun helikopters alsnog goederen in deze afgelegen gebieden brachten en gewonden transporteerden. Honderden Nepalezen in diverse regio's hebben baat gehad van hulp uit de lucht. Om meer Nepalezen op te leiden tot bergredders is hard geld nodig. *

Dit artikel is een co-productie met Op Pad.

LEES MEER OP SNP.NL/HIMALAYA

COMPENSEREN KUN JE LEREN

CO₂ ALLES OVER

MEER EN MEER SNP-REIZIGERS COMPENSEREN DE CO₂-UITSTOOT VAN HUN REIS. GOED NIEUWS! MAAR ER VALT NOG STEEDS EEN WERELD TE WINNEN.

CO₂ DIT, CO₂ DAT. HET BROEIKASEFFECT IS TOCH GEWOON EEN NATUURLIJK PROCES?

Klopt. Zonder broeikasgassen zouden we niet eens kunnen leven op aarde. Het probleem is alleen dat er door de mens veel te veel CO₂ in de lucht komt. Gevolg is dat onder meer de poolkappen smelten en hele ecosystemen verloren gaan.

EN DAT IS DUS DE REDEN DAT SNP ZO GEFOCUST IS OP HET TERUGDRINGEN VAN DE CO₂-UITSTOOT?

Eén van de redenen, ja. De CO₂-uitstoot ligt nu eenmaal aan de basis van de grootste milieuproblemen. Maar de CO₂-uitstoot van een reis kan ook tot op het grammetje nauwkeurig worden berekend. Want dat is helaas de harde realiteit en derde reden: de reiswereld is nog steeds in grote mate verantwoordelijk voor de hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer.

MAAR VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN TOCH?

Zeker. En daarom stimuleren wij onze reizigers binnen een straal van 1000 kilometer om met de trein te reizen. Een vliegtuig stoot per reiziger namelijk zo'n 8 tot 11 keer meer CO₂ per kilometer uit dan de trein (bron: Milieucentraal). Aan de andere kant snappen wij ook wel dat je moeilijk met de trein naar Zuid-Amerika kunt. Bovendien zorgt transport enkel voor een deel van je CO₂-voetafdruk op reis. Accommodatie

en recreatie ter plaatse zijn eveneens onderdeel van het probleem. Ook de uitstoot van die activiteiten is gelukkig te compenseren.

MAAR HOE DAN? DE SCHADE IS TOCH AL GEDAAN, ZODRA DE CO₂ DE LUCHT IN GAAT?

Ja. Maar als je weet dat jouw reis 1 ton CO₂ veroorzaakt, kunnen we er wel voor zorgen dat we elders op de wereld de uitstoot van diezelfde hoeveelheid CO₂ voorkomen. We werken hiervoor samen met GreenSeat: de autoriteit op het gebied van CO₂-compensatie. Ze investeren in gecertificeerde klimaatprojecten die CO₂-uitstoot ter plaatse van het project reduceren. Bijvoorbeeld in diverse windmolenprojecten in India en een biogasproject in Cambodja.

LEKKER MAKKELIJK. WIJ BLIJVEN GEWOON VLIEGEN EN IN ONTWIKKELINGSLANDEN MOGEN ZE DE KASTANJES UIT HET VUUR HALEN.

Integendeel. De gecertificeerde projecten van GreenSeat besparen niet alleen CO₂, maar verbeteren ook de levenssituatie in die landen. In Cambodja maken ze bijvoorbeeld kleinschalige biogasmachines voor boerenfamilies mogelijk. Meer dan tienduizend boerenfamilies kregen zo al schone energie op basis van de uitwerpselen van hun eigen vee. In tien jaar bespaart zo'n biovergister een familie bijna 1150 euro aan kosten. Koken op biogas is bovendien veel gezonder dan het koken op open vuur.

KLINKT GOED. MAAR WAT SCHUIFT DIE CO₂-COMPENSATIE EIGENLIJK?

Dat hangt volledig af van je reis. Maar heel veel kost het niet, hoor. Ga je heen en weer naar Parijs met de auto, dan kom je gemiddeld aan een uitstoot van 343 kilo CO₂ en kost het 3,50 euro om je reis te compenseren. Vlieg je heen en weer naar New York, dan is je uitstoot 1.370 kilo CO₂ en kost een GreenSeat 11,50 euro. Voor dit bedrag krijgen 1,4 huishoudens in ontwikkelingslanden, met gemiddeld vijf mensen per huishouden, een jaar lang duurzame energie.

IK BEN OVERTUIGD. EN NU?

Och, een kind kan de was doen. SNP biedt de GreenSeat CO₂-compensatie namelijk standaard aan in het online boekingsformulier. Eén vinkje, en de boel is geregeld!

EN IK BEN NIET DE ENIGE?

Zeker niet! Sinds we in 2010 zijn gestart met de CO₂-compensatie is het aantal gecompenseerde reizen ieder jaar fors toegenomen. Vorig jaar compenseerden meer dan 3.700 SNP-reizigers een totaal van 2.032 ton CO₂. Hiermee werd een bedrag van 17.000 euro opgehaald, waarmee GreenSeat 2.133 huishoudens van duurzame energie kon voorzien. Een mooi resultaat dat zo door de bewuste SNP-reiziger mogelijk werd gemaakt. *

